

OM CYPERACEERNA.

INBJUDNING

TILL DEN

FILOSOFIE DOKTORSPROMOTION,

SOM AF FILOSOFISKA FAKULTETEN I LUND ANSTÄLLES

MÅNDAGEN DEN 31 MAJ 1897.

AF

PROMOTOR.

LUND 1897.

E. MALMSTRÖMS BOKTRYCKERI.

Inom norra tempererade zonen har växtfamiljen Cyperaceæ ett stort antal arter, men de tillhöra relativt få släkten. Det är företrädesvis i kärr och myrar och vid sjöstränder som de förefinnas, men der representeras familjen mångenstädes af individer i stor mängd, tillhörande en enda eller några få arter, hvilka på stora områden utgöra den förherrsande eller nästan enda vegetationen. Inom motsvarande zon söder om equatorn växa Cyperaceerna spridda; de förekomma der mera sällan i skogarna utan växa på öppna fält antingen på torra ställen eller ännu vanligare på något fuktig botten. De äro der till sin natur mest steppväxter, hafva vanligen sega blad, som i torka hoprullas på längden, eller platta breda blad ställda som hos Iris, eller äro de bladlösa, i hvilket fall strået vanligen är smalt och mycket förlängdt. Formdifferentieringen är starkt utpräglad, gifvande sig tillkänna genom tillvaron af ett betydligt antal släkten, somliga med blott en eller några få arter. Många Cyperaceer inom södra tempererade zonen uppnå en betydlig storlek i det växten ofta blir 1—3 m. hög. Det är tillika ett för Cyperaceerna inom denna del af jordklotet utmärkande egendomlighet, att bladslidorna hos många äro antingen ursprungligen öppna eller ock senare öppna sig genom uppristning längs framsidans midt. Ju plattare och kantigare strået är, desto oftare förekomma öppna bladslidor. De högblad, som såsom brakteer stödja inflorescensgrenarna, hafva deremot i regeln slutna slidor. Af den ännu närmare blomman befintliga bladformationen, axfjällen, äro de blomman närmast omgifvande vanligen mycket konkava, eller ifall de äro mest utvecklade i längdrigtningen, till en början eller fortfarande rörformigt hoprullade kring den inneslutna blomman, insvepande det utdragna stiftet jemte ståndarsträngarna, under det dessas antherer jemte de vanligen långa trådlika märkena utskjuta genom rörets spets.

Lepidosperma har uti sina småax nederst några sterila axfjäll, innanför dessa två axfjäll med vanligen tvåkönade blommor, som ej få mogen frukt, vidare en fertil tvåkönad blomma och innerst ett rudimentärt sterilt axfjäll. Det den fertila blomman närmast omgifvande fjället är till en början fast omslutande blomman, har rörformigt hoprullad spets och slidlik bas, som omsluter frukttämnet. Senare när frukten nalkas sin mognad utspärras fjällspetsen, den konkava nedre delen, bildad af celler med membraner som uppsvälla vid tillträde af vatten, håller frukten

länge omsluten och qvarsittande. Olikheten såväl till form som struktur mellan de inre och yttre axfjällen röjer deras olika uppgift, hvilken för de inre är den att vara omslutande och skyddande. Mesomelæna har de blommorna omgifvande axfjällen mycket utdragna på längden, styfva och fasta samt inrullade, så att de bilda ett af en dubbel vägg omgifvet rör kring blomman. *Reedia*, en af de största Cyperaceer, företer deremot med afseende på det blombärande axfjällets beskaffenhet ett exempel af motsatt art, i det att det är mycket tunnt och hinnartadt. Den del af släktet *Cladium*, som sammanfattas under benämningen *Baumea*, har det innanför eller ofvanför den fertila blomman befintliga axfjället utbildadt på det sätt, att det ser ut som ett förblad. Det är nämligen tvåköladt och har tvåklufven spets. Med afseende på dess ställning är det anmärkningsvärdt, att det synes utgå från samma axeldel som det närmast omslutande och sitter vänt åt samma håll. *Vincentia* har det öfversta fjället förbladslikt och tvåklufvet liksom hos *Cladium*. Deremot har *Tricostularia* det blomman omslutande axfjället konkavt båtlíkt, med spetsen rörlikt slutet och basen slidlikt omfattande fruktens nedre del, samt ett stort plant sterilt fjäll öfverst i småaxet. *Elynanthus*, som har det öfversta axfjället hårdt och fast omslutande blomman, har ofta den sista leden i småaxens sympodium utdragen till en längd betydligt öfverstigande de nedres och bär på denna ett sista axfjäll, vanligen utan blomma. *Gahnia* har fertila axfjäll som till form och konsistens mycket afvika från de nedre sterila. De hafva hos några, två och två, formen af en i två delar klufven, en rundad kavitet omslutande vägg, hos andra äro de mera utdragna på längden. Till en början hoprullade till ett rör kring blomman vidga de sig och bli båtförmiga under fruktens utbildning och omsluta två och två helt och hållet den mogna frukten. Till konsistensen äro de i torrt tillstånd broskartade och i fuktigt tillstånd uppsvållda derigenom att de tjocka cellmembranerna tagit till sig vatten. Genom skiftevis försiggående uttorkning och uppsvällning torde fruktens lossnande från dess fäste åstadkommas, hvarefter frukten, såsom längre ned beskrifves, blir upphängd i de förlängda qvarsittande ståndarsträngarna. *Cyatochæte* har 2 cm. långa, lancettlika smalspetsade sega axfjäll omslutande blomman, hvars lika långa två ståndarknappar utskjuta ur spetsen af det rör, som bildas af det hoprullade fjällets nållika spets. Den i hvarje blomma med ett stort antal ståndare försedda *Evandra* har, ofvanför 12—15 sterila axfjäll, tvenne nästan motsatta med samma styfva borstspets som de förra, och emellan dessa ett plant endast i kanterna svagt inviket, i spetsen tvärhugget hinnartadt axfjäll, jemte det nedanför sittande inneslutande hvar sin blomma med ända till 20 eller flera ståndare. Det öfversta fjället har således här, fastän blombärande, antagit samma beskaffenhet som det öfversta sterila hos *Cladium*. *Oreobolus*, liksom åtskilliga andra släkten med från början öppna bladslidor, har 3 axfjäll sittande i två rader, det nedersta vanligen något utdraget till bladskifva och derigenom till arten inflorescensbrakté. Då växten, såsom Cyperaceerna i allmänhet, är proterogyn och pistillens 1 cm. långa trådlika märken först utträda utom blommans fjäll, rullar sig det näst öfversta axfjället rörförmigt tillsammans kring stiftet, och under det

fruktämnet efter skedd befruktning tillväxer, utspärras fjällen från hvarandra. Der vid sliter det mellersta axfjället stiftet löst från ovariet och håller det inneslutet inom sin rörlikt slutna spets. Derunder hafva ståndarna, som inneslutas i det öfversta hoprullade och i spetsen något tvåklufna axfjället, hunnit utträda med sina knappar. Under fruktens mognande affaller först det nedersta axfjället eller brakteen, derefter det öfversta inneslutande ståndarna med uttömda knappar, medan det näst öfversta ännu qvarsitter till närmare fruktens mognad, med sin slidlika bas omgifvande frukten och med sin spets rörlikt hopslutet kring det lösryckta stiftet. Sedan fälles äfven detta, och frukten sitter omgifven af den 6-bladiga kalken i spetsen af strået och kan, qvarhållen af de fast omslutande kalkbladen, förblifva i denna ställning en hel vegetationsperiod öfver. De den ensamma blomman omslutande axfjällen hafva alltså här den uppgiften, att på en gång vara skyddande och isolerande, hvilken når sitt högsta uttryck uti den förändring de undergå hos några Cyperaceer, då de förbladartade hopväxa med hvarandra eller hvarje fjäll för sig hopväxer med sina kanter. Den hos *Oreobolus* med en ensam blomma i spetsen slutande axeln har knappt sitt motstycke med afseende på inflorescens hos någon annan Cyperacé. Vid närmare undersökning befinnes dock anlaget till en andra blomma förefinnas, således början till ett flerblommigt småax äfven här. I öfversta axfjällets veck omedelbart nedanför perigonialfjällen sitter en rundad eller aflång rudimentär bladbildning, sällan öfverstigande 0,2 till 0,3 mm. i längd, innanför hvilken finnes anlaget till en ny axel. Men ställningen af detta rudimentära axfjäll är sådan, att det är vändt i samma rigtning som det nedanför befintliga och sitter på samma sida i förhållande till den enda utvecklade blomman. Det synes således som om här föreläge början till en blomställning af samma art som den hos *Juncaceæ* förekommande.

Några företrädesvis inom tropiska och subtropiska zonerna förekommande Cyperaceer hafva de blomman närmast omgifvande fjällen utbildade till hinnartade förbladlika bildningar, som äro motsatta och ofta hopväxta två och två. Sålunda har *Ascolepis* två lateralt ställda, till en flasklik, mediant hoptryckt kavitet hopväxta hinnartade förblad. Der finnes blott en liten tvärspringa öfverst nedanför spetsen eller en längdspringa ett stycke nedåt sidan, hvarigenom märken och ståndarknappar kunna utskjuta. Detta af förblad bildade, i kanterna vingade hylle omsluter äfven den mogna frukten. *Hypolytrum* har de två lateralt ställda kölade förbladen visserligen fria, dock omslutande blomman, men utspärrade vid frukt-mognaden och icke vidhängande frukten. *Hemicarpha* har ett ensamt, mediant bakåt sittande, i spetsen tvåklufvet hyalint förblad, som är föga utbildadt och stundom nästan reduceradt. Deremot äro hos *Lipocarpha* ifrågavarande blad väl utbildade, två till antalet, ställda mediant, ett på hvardera sidan om blomman, det främre plant fyranervigt, det bakre tvåköladt trenervigt. Småaxen hos *Chorisan-dra* hafva hufvudlikt ställda, ytterst af två kölade axfjäll omgifna blommor, med en ensam honblomma i midten, omgifven af ett antal hanblommor. De närmast den centrala honblomman sittande vigglika hinnartade axfjällen sakna ståndare, de

yttre deremot hafva hvarterdera en. Som de närmare midten sittande ståndarna synas utbilda sig tidigare än de mot småaxets yttre del befintliga, är det sannolikt att hanblomgruppen på hvardera sidan om honblomman representerar ett ensidigt knippe med dess första nedersta blad utan blommor i sina veck, hvilken uppfattning vinner stöd af utvecklingsordningen hos ståndarna, af hvilka de periferiska synas vara de yngsta. *Calyptracarya* har ett eller två små fjäll nedanför den centrala honblomman, hos *Becquerelia* äro dessa fjäll flera och större samt omsluta frukten skålförmigt. Längre går omslutningen hos *Hoppia*, der den mellan två, af endast hanblommor bestående, småax sittande honblomman omgifves af ett till ett flasklikt hylle hopväxt fjäll, qvarsittande kring frukten. Äfven hos *Scleria* har honblomman kring sig några sterila fjäll, hvilka starkt konkava och stundom hopväxta med hvarandra omsluta frukten. Hafva sålunda de blomman närmast omgifvande fjällen hos ofvan anförda Cyperaceer den egenskapen, att antingen utbilda sig till rörförmigt eller skålllikt omslutande hyllen eller att mera antaga arten af förblad, och i begge fallen att stundom hopväxa, så röjer sig deri en morfologisk ombildning för samma ändamål, nämligen att skydda och isolera. Denna får sitt högsta uttryck uti den ombildning, som ett sådant blad undergår hos *Carex* och närstående släkten.

Då hos *Unicinia* det sig till utriculus utbildande axfjället eller förbladet nått en längd af 0,5 mm., har det formen af en upptill på ena sidan, mot axeln på hvilken det sitter fästadt, öppen ring, inneslutande pistillen och axeln. Snart börjar axeln starkare tillväxa, så att, då utriculus nått en längd af 1 mm., axeln i omfång betydligt öfverstiger utriculus tillsammans med honblomman. Då har axeln redan utträdt ur utriculi mynning, krökt sin öfre rännformiga eller nästan skedbladslika spets hakeförmigt nedåt åt den sida, vid hvilken honblomman inom utriculus sitter. Den hakeförmigt krökta spetsen sluter tätt intill utriculus och når nästan ned till dess bas. På insidan af det veck, som haken i sin krökning bildar, finnes en liten halft ringförmig uppsvällning, och innanför denna en annan mindre och halfklotförmig. Den hakelikt nedböjda spetsen är ett axfjäll sittande mediant på axeln högre upp än det fjäll, som utbildar sig till utriculus, och på motsatt sida om detta. De vid dess bas synliga uppsvällningarna äro anlagen till en andra blomma och ett tredje fjäll, hvilka ej komma till utveckling. Senare, då den med hake försedda axeln nått sin fulla längd, äro alla spår af dessas tillvaro utjemnade. Axeln har då formen af en styf 1 cm. lång i spetsen med en hake försedd borst, utskjutande ur utriculus. Under sin tillväxt ändrar den med hake försedda axeln, som ursprungligen står mediant, sitt läge, i det den förskjutes i lateral riktning till ena kanten af utriculus. Derjemte undergår den en vridning ett halft hvarf omkring, så att haken, i stället för att ursprungligen sitta vänd mot den generela blomställningens hufvudaxel, vänder sig utåt, hvarigenom den blir i stånd att säkrare uppfylla sin bestämelse att tjena som spridningsmedel för frukten. Haken är tryckt tätt intill axeln, men ytterst något litet öppen och derigenom synnerligen lämpad för att fästa sig vid och omfatta sådana föremål som fjädrar och hår. Äfven

hos *Carex microglochin* har den ur utriculus som en styf borst utskjutande axeln i spetsen förmen af en ränna, som ytterst utbreder sig till en kort plan skifva, hvilken derigenom röjer sin bladnatur. När hos några andra *Carex*-arter, såsom *C. axillaris*, *capitata* och *pulicaris*, och hos *Kobresia*, denna axel helt obetydligt tillväxer och icke utskjuter ur utriculus, når den icke en längd af mer än 4—5 mm., men bär i spetsen af det förlängda internodiet stundom flera rudimentära bladanlag. Som *Kobresia* har utriculus öppen på ena sidan vid fjällets kanter, så öfverensstämmer den i detta hänseende med flera ofvan omtalade Cyperaceer, men för öfrigt väsentligen med *Carex*, under det *Elyna*, som äfven har på ena sidan öppen utriculus, har i spetsen af den af utriculus omgifna axeln en hanblomma jemte den nedre honblomman, då deremot hos *Schoenoxiphion*, som har blommorna ordnade som i ett vanligt småax och sittande nästan regelbundet i två rader, de nedersta axfjällen äro ombildade till en mot axeln öppen från ett vanligt axfjäll föga differentierad utriculus, omgifvande en hanblomma jemte axelfortsättningen, som högre upp bär vanligen flera axfjäll, omslutande hanblommor. Frånsedt dess egenskap af adosseradt förblad är utriculus hos dessa släkten icke mycket olika med ett konkavt omslutande axfjäll hos många ofvan omtalade Cyperaceer, hos hvilka äfven någon gång, såsom fallet är med *Elynanthus*, det öfversta internodiet eller öfversta leden i småaxets sympodium är betydligt utdraget och i spetsen bär ett sterilt axfjäll. Den motsvarar med afseende på sin ställning det på grenarna i blomställningen vanligt förekommande förbladet, med afseende på sin form den slutna slidan hos blomställningens brakteer, och med afseende på sin uppgift de omslutande axfjällen hos ofvan beskrifna Cyperaceer.

Ehuru kalk i vanlig mening icke anses tillkomma Cyperaceerna, förete likväl de under benämningarna setæ hypogynæ och squamæ hypogynæ sammanförda bildningarna hos många en sådan anordning och differentiering, att de föga afvika från vissa andra monokotyla växters kalkblad. *Carpha* har en yttre krans af 3 kalkborster, ställda den ena mediant, den andra lateralt, och en inre krans alternerande med den förra. De äro lineära, nående öfver frukten och hafva i sin midt hvardera ett kärlnippe. De äro i kanten försedda med fjäderlikt ordnade långa rännformiga, i torrt tillstånd vågigt snodda hår och tjena, fastsittande vid och båglikt utstående från fruktens bas, såsom spridningsmedel för frukten med vindens tillhjälp. Temligen lika dem hos *Carpha* äro kalkborsterna hos *Dulichium*, men afvika i antal och struktur. De sitta 3 i en yttre krans, en mediant framtill, de två andra lateralt, derpå följa 3 i en inre alternerande krans, och slutligen tillkomma två bakre alternerande med de förra. De sakna kärlnippe och äro försedda med styfva nedåt rigtade hår. Under utvecklingen förskjutas de något genom mediant tryck, så att 4 synas utgå från främre, 4 från bakre sidan af frukten. De fasthånga vid den mogna frukten och tjena sannolikt som spridningsmedel för denna. *Trianoptiles* har 3 med kärlnippen försedda kalkfjäll, det ena mediant framtill, de två andra laterala, med sin breda hinnartade slidlika bas något förenade med hvarandra och omslutande blomman, i kanterna cilierade med långa hår, som upptill hopslutas i en pensellik

tofs i hvardera kanten. *Oreobolus* har en nästan lika fullkomligt utvecklad kalk som åtskilliga andra monokotylar. Den består af 6 lancettlika fjäll, hvilka i den hos monokotyla växter vanliga ställningen i två kransar omsluta och qvarhålla frukten länge och qvarsitta på strået efter fruktens affallande. De sakna kärlnippe och bestå af tjockväggiga prosenkymceller. *Mesomelæna* har 3 lancettlika kalkborster, ofta längre än frukten, den ena sittande mediant framtill, de två andra laterala. De hafva i midtlinien ett kärlnippe. Hos *Lepidosperma* äro kalkfjällen 6 i två kransar som vanligt och nå sin utbildning före fruktmognaden. De äro fastsittande vid fruktens bas i en sluten krets, vanligen äggrunda och uppsvållda och hafva till uppgift att antingen fungera som en vattenuppsugande väfnad eller vara förvaringsrum för reservnäring, i det deras celler antingen innehålla stärkelse eller bilda en svampig väfnad, som i torrt tillstånd är luftfylld men lätt upptager vatten. *Tricostularia* har 6 korta i två tydliga kransar ordnade kalkborster, som äro vid basen fotlikt utbredda och något hophängande med hvarandra, bestående af långsträckta prosenkymceller med förtjockade porösa väggar och utan kärlnippen. *Cyatochæte* har 4 styfva kalkborster, som äro längre än frukten och ställda två lateralt omedelbart utanför de två enda ståndarna och två mediant, en framtill och en mot axeln, alltså en yttre krans i vanlig kalkställning, hvar till kommer en ensam mediant inåt axeln sittande. Hos *Rhynchospora* äro kalkborsterna mycket olika till antal hos olika arter och saknas hos några. Antalet omkring 6 är det vanligaste; den yttre krans af 3, som sitter midt utanför ståndare och karpellblad, synes vara den som mest konstant förefinnes, och derefter den med denna krans alternerande. Sjunker antalet till 4, så sitter den ena baktill mediant. Stiger antalet öfver 6, så förefinnas 2, 3 eller 4 i mellanrummen mellan den yttre kransens delar, så att antalet kan stiga ända till 15. Äfven hos *Schoenus* är antalet af kalkborsterna vexlande, dock vanligast omkring 6; hos några saknas de till och med. De hos detta släkte från kalkdelarnes kanter utgående fjäderlikt anordnade håren fortsättas hos några ned på sjelfva blomfästet, så att frukten till större delen blir omsluten af dem. Der synes sålunda råda en viss likhet med ställning och utvecklingsgång af motsvarande delar hos *Eriophorum*, med den skillnad likväl, att hos detta sednare släkte alla håren representera skilda kalkborster och äro flercelliga. I de fall då antalet af kalkborster hos *Eriophorum* är begränsadt, faller sig dessas ställning af sig sjelf. Förefinnas de deremot i stort antal, kan naturligen ingen bestämd ställning för hvar och en angifvas. De framträda till anlaget ungefär samtidigt med ståndarna, men stanna i vidare tillväxt ända till dess blomningen är förbi. En undersökning af blommor i så tidigt utvecklingsstadium, att ståndarna endast bilda halfklotformiga uppsvällningar på blombottnen, i förening med en undersökning af ifrågavarande delar efter blomningen visar, att der förefinnes en yttre längst hunnen krans af 3, sittande midt utanför ståndarna, vidare ett lika antal i en inre krans alternerande med den förra, samt att mellanrummen mellan dessa kransar äfvensom området närmast innanför dem i 3 till 4 led fyllas af anlagen till ännu yngre delar, hvilka äro desto mindre och

följaktligen yngre, ju längre, både i riktning mot centrum och utmed periferien, de befinna sig från de 6 i utvecklingen längst framskridna. *Fuirena* har dels en yttre krans af 3 borstlika eller klubblika delar, hvilken likväl hos några saknas, dels en inre krans i vanlig ställning af 3 stora klocklikt kring blomman och frukten hopslutna bladlika fjäll med kvadratisk eller vigglik skifva, afsmalnande mot basen till en klo och genomdragen af 3—5 längdnervar förenade med tvärnervar. Genom medelnerven, som liksom de andra består af långsträckta parenkymceller, går vanligen en rad spiralkärl.

Under det att inom tropikerna många *Cyperaceer* förekomma, hos hvilka det vanliga antalet af 3 ståndare reduceras till en eller två i hvarje blomma, i hvilket fall den ensamme ståndaren vanligen sitter mediant framtill, sällan såsom hos *Hemicarpha* och *Lipocarpha* lateralt, men vid tvåtal båda sitta lateralt, såsom hos *Hypolytrum*, *Ascolepis* och *Cyathochaete*, så finnes inom tempererade zonen söder om eqvatorn flera, som hafva större antal ståndare inom hvarje blomma än det inom familjen vanliga. *Gahnia* har 4 eller 5 ståndare, i förra fallet den fjerde sittande mediant baktill, och i sednare fallet den fjerde och femte bildande en andra krans med en af de främre undertryckt eller ock båda sittande bakom pistillen. Efter blomningen förlänga sig ståndarsträngarna hos detta släkte utomordentligt och nå en längd af 4 cm. eller mera. Som deras tillväxt vid basen jemnt fortskrider och de ännu i spetsen hoprullade axfjällen utgöra hinder för de äldre öfre delarnas af strängarna utträdande, lägga sig strängarna i täta regelbundna tvärveck. Då axfjällen mot fruktens mognad mera öppna sig och utspärras från hvarandra, utträda strängarna och bilda en lång tofs af trådar från spetsen af småaxen. Den nedanför den tvåkönade blomman befintliga hanblommans ståndare qvarsitta, men då frukten från den förra affaller medfölja dess ståndare fästa vid fruktens bas; strängarnas öfre del fasthänger deremot i tofsen, från hvilken frukten således blir nedhängande på de långa ståndarsträngarna. Tvärveckan på ståndarsträngarna föranleda att dessa mycket intrasslas med hvarandra och bilda ett öfver hela den mycket förgrenade vippan med talrika småax utbreddt nät af trådar. Man finner ofta frukterna ännu hängande på blomställningarna från förra året, då växten ett följande år är i blomma eller frukt. *Vincentia*, som har endast 3 ståndare, får dessas strängar efter blomningen likaledes mycket förlängda och ställvis lagda i täta tvärveck. De hafva hos *Vincentia* en ståndarna annars icke tillkommande uppgift, nämligen att tjena som frukternas spridningsmedel med vindens tillhjälp. Den nedåt till ett smalt skaft och uppåt till ett spröt afsmalnande frukten har efter sitt affallande ståndarsträngarna fastsittande vid skaftets bas och tryckta intill detsamma, men högre upp utstående. Ståndarsträngarna bilda sålunda ett flygredskap för de relativt mycket små frukternas spridning med vindens tillhjälp. En med den hos *Gahnia* likartad funktion, dock utan inträdande förlängning, tillkommer understundom ståndarsträngarna hos *Cladium*. Det blomman omgifvande axfjället rullar sig samman i spetsen och omfattar ståndarsträngarnas öfre del. Då den mogna frukten affaller, äro ståndarsträngarna ännu fästa vid dess bas, och följaktligen be-

finner sig frukten genom de vidhängande ståndarsträngarna kedjad vid det till sist utspärrade axfjället. Det är tydligt att det i begge fallen är en art af spridningsmedel, ehuru icke direkt. *Arthrostylis* har 6 ståndare i två kransar, af hvilka den yttre får efter blomningen förlängda strängar. Hos *Lepidosperma* är det vanliga antalet 3, men stundom förekomma 4 eller 5, i hvilket fall de intaga samma ställning som hos *Gahnia*. Äfven hos *Elynanthus* är antalet på samma sätt förökadt eller blir ännu större, så att stundom ståndarnas antal är 8. *Evandra* har det största antalet, som vanligast är omkring 18 men ofta stiger till 24 och 27. Som en multipel af 3 och 6 är vanlig i dessa antal, synes det icke osannolikt, att denna mängd ståndare uppstår genom *dédoublement*, hvilken förmodan vinner stöd deraf, att en förening i grupper är skönjbar, så att 4 och 4 eller 3 och 3 mer eller mindre äro sammanslutna för sig.

Karpellbladens vanliga antal förminskas, att döma af märkenas antal, mycket oftare med ett, än fallet är med ståndarna, och tvåtal förekommer sålunda konstant hos många släkten, men omvexlar hos andra med det vanliga tretalet. I sammanhang med pollens öfverföring med vindens tillhjälp står äfven märkenas långt gående tillväxt i längd. Mindre vanlig är deras förgrening eller delning, och när den förekommer eger en parallelism rum mellan denna och ett förökadt antal ståndare. Sålunda har det polyandriskä släktet *Evandra* 8 märken, *Elynanthus* vanligen endast 3 men stundom 4 eller 6, genom tudelning af 2 och 3, och vidare *Gahnia* 3, 4 eller 5. Såväl med afseende på ståndare som märken torde klyfning vara upphofvet till det större antalet.

Den nedre delen af stiftet, som hos några *Cyperaceer* qvarsitter på fruktens spets och tillväxer under fruktmognaden, synes vanligast hafva till uppgift att efter omständigheterna tillhandahålla fröet vatten och luft. Den blir hos *Caustis* nästan lika stor som frukten själf, öfver hvilken den utbreder sig med sex flikar, och är bildad af tjockväggiga celler med hårda starkt porösa väggar. Annorlunda är denna del bildad hos *Elynanthus*, der den består af en svampig väfnad af rundadt kantiga celler, som i torrt tillstånd äro luftfyllda, men vid tillträde af vatten hastigt upptaga detta genom cellmembranerna, som uppsvälla. *Cladium* har ett fruktbihang som består af rundadt kantiga celler med något förtjockade väggar, hvilka äro mycket porösa eller försedda med spiralformiga aflagringar. Hos *Vincentia* är fruktens till ett spröt utdragna bihang bildadt af aflånga celler, hvilkas väggar hafva tvärställda springlika porer. *Rhynchospora* har ett fruktbihang som antingen har formen af ett syllikt utdraget spröt eller är plattadt kegellikt och består af celler med talrika små runda eller tvärställda springlika porer eller med spiralaflagringar. *Psilocarya* har ett fruktbihang, som i form af en plattad kegla hvälfver sig ned öfver frukten, och består af rundadt polygonala porösa celler, hvilka i torrt tillstånd äro luftfyllda, men lätt upptaga vatten. Hos *Fimbristylis* är stiftet utvidgadt till en nedtill tvär hoflik fot, skild med en led från frukten och af mycket lös konsistens och struktur; det sitter kvar på frukten till en tid, affaller sedan, men kvarhållles hos några ytterligare genom utvecklingen af en krans af

glesa borstlika hår, som växa nedåt från stiftets bas och båglikt omfatta hela frukten. Pistillens nästan hela stift qvarsitter hos *Carpha* såsom ett spröt på frukten och består nederst uti den förtjockade delen af en svampartad väfnad af små tunnväggiga i torrt tillstånd luftfyllda parenkymceller.

Den diskusbildning vid fruktens bas, som finnes hos några Cyperaceer, består af en mer eller mindre svampig väfnad, som efter omständigheterna innehåller vatten eller luft. Hos *Hemichlæna* och *Ficinia* omsluter den fruktens bas med 3—6 flikar och består af tunnväggigt parenkym, hos *Scleria* är diskus vanligen dubbel, en yttre skålförmig treflikad eller ringformig, och en inre af samma form med treflikad eller mångflikad kant, båda bestående af tjockväggiga, runda, långsträckta eller stjärnformiga celler.

Fruktväggen har hos några en betydlig tjocklek och hårdhet, mest utpräglad hos de egentliga *Gahniæ*, hos hvilka under det yttersta tunnväggiga af olja fyllda cellagret den tillhårdnade fruktväggen består af långsträckta tjockväggiga porösa celler med litet lumen. Innerst har fruktväggen 6—8 horisontala ringformiga utskott inåt, hvilka bilda lika många zonlikt öfver hvarandra liggande inskärningar i fröhviten, ett slags albumen ruminatum. Hos *Lepidosperma* tillhårdnar redan i fruktämnets tidigare stadium den till det yttre differentierade öfre delen af frukten, så att den når sin fulla utbildning med afseende på yttre form och cellväggarnes förtjockning före den fröet inneslutande nedre delen af frukten. Samtidigt tillväxa de hypogyna fjällen, så att toppen af frukten och dessa äro utbildade före fruktens mognad. Exokarpiet, som är mjukare, består af rundade tjockväggiga celler, endokarpiet deremot af aflånga stenceller med nästan försvinnande lumen. *Scleria* har benhvit hård fruktvägg, som vanligen består af rundade celler med af kiselsyra inkrusterade väggar, hvilka i alla riktningar hafva radierande långa utskott, som gripa in mellan granncellernas. Hos andra släkten med äfvenledes tjock fruktvägg består denna af rundade eller aflånga celler med vanligen litet lumen och starkt förtjockade, jemna eller mer eller mindre vågiga väggar. En helt annan byggnad har fruktväggen, då dess styrka icke ligger uti ensidigt utvecklad tjocklek utan i spänstighet och seghet. I detta fall, såsom hos *Carpha*, *Dulichium* och *Fuirena*, ligger under den af celler med vågiga väggar bestående epidermis ett lager af i vertikal riktning långsträckta prosenkymceller med porösa väggar, och under detta ett liknande lager med cellerna i horisontal riktning korsande det förras.

Vid den högtidliga promotion, som för femtio år sedan, den 23 Juni 1847, egde rum i Lunds Domkyrka, erhöilo *trettiosju* unge män lagerkransen. Promotor var Professor Norbergianus CARL AUGUST HAGBERG. Första hedersrummet innehades af sedermera Kyrkoherden BENGT PETER ANDERS HJELMQVIST (död 1892); det andra af numera Kontraktsprosten och Kyrkoherden ANDREAS BRUZELIUS, åt hvilken Filosofiska Fakulteten hoppas att i öfvermorgon få öfverlemna jubelkransen.

Sju af de då promoverade inträdde för längre eller kortare tid i Universitetets tjänst, och åt denna hafva fyra af dem — en inom hvarje fakultet — till heder och gagn för vårt lärosäte egnat hela sin följande lefnad. Tre af dessa fyra hafva i början af detta decennium skördats af döden; åt den qvarlevande af dem, den i mera än fyra årtionden verksamme universitetsläraren och den frejdade kirurgen, den studerande ungdomens varme vän, CARL JACOB ASK, hoppas Fakulteten att nu få öfverlemna jubelkransen. — En af de vid universitetet anställde öfvergick efter en kort verksamhet vid det samma till bergsmannayrket och blef en af vårt lands mest betydande forskare inom mineralogiens område.

Sjutton af de 1847 promoverade hade då redan ingått eller inträdde sedermera — några efter föregående verksamhet såsom skolmän — i prestembetet, och kyrkan har bland dem räknat män, framstående genom lärdom och genom nit i utöfvandet af församlingslärarens kall. Sexton egnade sig åt läroverkens tjänst, och elfva qvarstannade deri; flere bland dem hafva gjort sig kända såsom kraftiga och insigtsfulla styresmän för de läroverk, hvilkas vård blifvit dem anförtrodd.

Sex beträdde den civila tjänstemannabanan; en valde krigarens yrke. Som framstående musiker hade en gjort sig känd, innan hans vidare utveckling i förtid afbröts af sjukdom och död.

En i de promoverades krets, som i tidigare år efter hvart annat egnat sig åt så väl statens som kyrkans tjänst, öfvergick sedermera till det enskilda lifvet, alltjemt dock tråget verksam i allmänna värf. Långe bosatt i närheten af eller inom vår universitetsstad, omfattade han med särskild tillgifvenhet Lunds Universitet och Akademiska Förening, bland hvilkas medlemmar han nu som ädel personlighet och frikostig donator qvarlefver i tacksamt minne.

Af de 1847 promoverade hafva *tjugosju* gått ur tiden. Dessa äro :

PER WILHELM BRANDSTEN, Ög., duplikant i Eksjö 1847—55; kollega i Söderköping 1856 och i Eksjö 1860; afsked 1883; död 1888.

OLOF NIKLAS HAMMAR, Vg., docent i botanik vid Lunds universitet 1849—59; telegrafkommissarie i Ronneby 1863; död 1875.

DANIEL MAGNUS LUNDGREN, Sm., apologist i Wexjö 1847; död 1852.

CARL LUNDGREN, Sm., apologist (sedan adjunkt) i Wexjö 1849; död 1877.

PEHR VELIN, Sm., apologist (sedan adjunkt) i Jönköping 1848; lektor 1860; t. f. rektor 1873; död 1889.

BENGT PETER ANDERS HJELMQVIST, Sm., primus vid promotionen; adjunkt vid Wexjö gymnasium 1849; lektor vid Stockholms gymnasium 1855; lektor vid Wexjö h. elem.-läroverk 1861; kyrkoherde i Herslöf af Lunds stift 1870; död 1893.

OLOF HÖRMAN, Sk., apologist i Kristianstad 1840; pastor vid Vendes artilleri-reg:te 1848; kyrkoherde i Nosaby af Lunds stift 1856; kontraktsprost i Villands härad 1873; död 1881.

NILS LINDOW, Sk., prestvigd 1840; död 1849.

OLOF CHRISTIAN HOLMQVIST, Sk., rektor vid Sölvesborgs skola 1853; kyrkoherde i Träne af Lunds stift 1858 och i Söderhviddinge af samma stift 1876; död 1892.

JOHAN BROOMÉ, Sk., musiker; död 1857..

BENGT ANDERSSON, Sk., kollega i Ystad 1849; rektor derstädes 1850; kyrkoherde i Oppmanna af Lunds stift 1864; död 1891.

CARL GUSTAF CARLQVIST, Sk., notarie vid Lunds universitet 1854; notarie i riksbanken 1861—75; bankinspektör 1868; död 1884.

EPHRAIM BAGER, Sk., kyrkoherde i Höör af Lunds stift 1862 och i Tygelsjö af samma stift 1869; kontraktsprost; död 1890.

GUSTAF BROOMÉ, Sk., docent i civilrätt vid Lunds universitet 1851; adjunkt i administrativrätt och nationalekonomi 1856; professor i stats- och processrätt 1862; död 1894.

NILS GUSTAF BRUZELIUS, Sk., e. o. amanuens vid univ.-biblioteket i Lund 1851, docent i nordisk arkeologi vid Lunds universitet 1855; adjunkt vid Malmö h. elementarläroverk 1860; rektor vid Ystads l. elementarläroverk 1864; afsked 1891; död 1895.

FRITZ ROLF ASK, Sk., auditör vid Skånska husar-reg:tet 1855; död 1870.

NILS ADOLPH ESTBERG, Bl., duplikant vid Karlskrona skola 1844; konstit. lärare derstädes 1852; prestvigd 1856; rektor vid Ronneby l. elem.-läroverk 1858; död 1870.

ASTLEY FÜRST, Bl., underlöjtnant vid Kalmar reg:te 1850; löjtnant 1856; kapten 1867; död 1875.

CARL OLBERS, Gb., docent i pastoralteologi vid Lunds universitet 1848; teol. adjunkt 1853; professor i praktisk teologi 1863 och i kyrkohistoria 1865; förste teologie professor och domprost 1879, död 1892.

ALBERT THEODOR LYSANDER, Gb., docent i latinska språket och litteraturen vid Lunds universitet 1848; adjunkt i äldre och nyare litteraturhistoria 1859; professor i romersk vältalighet och poesi 1864; död 1890.

CARL EMANUEL BACKMAN, Gb., assessor i Göta hofrätt 1861; hofrättsråd 1875, död 1897.

ANDERS PETER LUNNELL, Klm., slotts- och fångpredikant i Kalmar 1847; komminister i Högsby af Kalmar stift 1855; kyrkoherde i Långlöt af samma stift 1878; död 1890.

JOHAN KARL LEONARD ENEMAN, Klm., tullförvaltare i Sölvesborg 1860; kontrollör vid tullkammaren i Ystad 1862; kamrerare i generaltullstyrelsens kammarkontor 1864; tullförvaltare i Stockholm 1874; död 1885.

CARL ANTON HJALMAR SJÖGREN, Klm., docent i mineralogi vid Lunds universitet 1848—50; geschworne i Södermanland och Östergötland 1852; grufingeniör i 7:e distriktet 1855; lärare vid Falu bergsskola 1859—63; bergmästare i 7:de distriktet 1863; L. V. A.; död 1893.

ERIK WILHELM ERICSSON, Verml., e. o. amanuens vid univ.-biblioteket i Lund 1842; kyrkoherde i Bosjökloster af Lunds stift 1851; död 1875.

JOHAN CHRISTOFFER TOLL, Verml., underlöjtnant vid Södra Skånska Infanteriregimentet 1835; afsked 1841; prestvigd 1842; erhöill begärdt afsked från prestembetet; sedermera landthushållare; stiftare af de vid Akademiska Föreningen i Lund fästa Tollska premiet och Toll-Ramelska stipendiet.

ERIK ADOLPH PALLIN, Verml., lärare vid apologistskolan i Filipstad 1847; kollega (adjunkt) vid Karlstads läroverk 1851; afsked 1886; död 1888.

* *

Promotor vid 1847 års promotion, CARL AUGUST HAGBERG, låter i sin inbjudningsskrift blicken falla femtio år framåt i tiden, och lemnar en teckning af den dag, som randas i öfvermorgon, sådan den tedde sig för hans själs öga:

«Den facultets medlemmar, som, emot slutet af förra århundradet, satte lagerkransen på den tidens unge män, äro icke mera till. Ej heller kan, efter naturens vanliga ordning, inemot det annalkande tjugonde seklet, någon af dem, de der nu som vänner och lärare deltaga i älskade lärjungars hedersfest, se kransen för andra gången fästas kring de tinningar, vid hvilka, den dag som nu är, ännu icke ett enda hår vissnat, men säkert är, att ingen af de 1847 års magistrar som då med ålderdom äro välsignade gerna skall se 1898¹⁾ års promotion uteblifva. Hur långt från Carolinas salar de än flyttat sina tjäll, de komma nog, om de mäktat, för att se, om Lundagården är så lummig som i de forna dagar; de stiga upp på Helgonabacken för att skåda fagert lands läge och pröfva, om den mörkblå randen i

¹⁾ Enligt det ända till år 1894 gällande bruket skulle den 1847 års promotion motsvarande jubelpromotionen hafva infallit först 1898.

vester glittrar mot solen så klart som fordom; de vandra omkring för att se ett kärt minne blicka fram ur fönstret på hvarje boning af de gamla som ännu stå kvar i den då för tiden måhända stora staden, men framför allt träda de upp i högchoret för att trycka handen på de unga män, som då utgöra fäderneslandets hopp och framtida heder.»

Lagerbekransningen försiggår väl icke inom den åldriga vördnadsbjudande dömens murar; ännu lefver och verkar i vetenskapens tjänst en ¹⁾ af dem, hvilka vid tiden för 1847 års promotion såsom lärare tillhörde Filosofiska Fakulteten; men för öfrigt torde siarens utsago i allo gå i fullbordan. Ännu grönska de, lunden i hjertat af staden, som tillvuxit i befolkning och omfång, och höjden med utsigt öfver den leende frodiga slätten till sundets blåa strimma. Och nästan alla de kvarlevande från 1847 års promotion, *tio* till antalet, hafva, på Fakultetens vördsamma inbjudning, lofvat tillstädeskomma för att emottaga jubelkransen. Fakulteten sänder dessa vördnadsvärda män ett hjertligt välkommen till denna akademiska högtid, och hyser den lifliga önskan, att denna dag må framkalla för dem kära minnen från den tid, då de voro Fakultetens lärjungar och från den dag, då de af henne första gången emottogo den grönskande lagern.

De unga män, åt hvilka Fakulteten har glädjen att i år kunna utdela sin högsta lärdomsgrad, äro *nitton*, och af dem tillstädeskomma sannolikt vid festen alla utom två. Fakulteten möter dem, fäderneslandets hopp och framtida heder, på denna för lärjungar och lärare lika betydelsefulla dag med de bästa välönskningar.

* * *

Med ledning af lemnade uppgifter meddelas följande förteckning öfver jubeldoktorer och promovender, åtföljd af biografiska notiser.

I. Jubeldoktorer.

CARL GUSTAF ÅHGREN, Vg.,

född i Borås 22 Aug. 1817; föräldrar: prosten, kyrkoherden i Fägred Johan Åhgren och Elisabeth Barthengren; intogs i Skara skola 1829; student i Upsala 1838; undergick dimissionsexamen 1841; student i Lund 1842; filol. kand. 19 Juni 1844; filos. kand. 19 Dec. 1846; duplikant vid Venersborgs skola 1848; ord. lärare derstädes 13 Jan. 1854; kollega vid l. elementarläroverket i Mariestad 23 Juli 1863; kollega vid l. elementarläroverket i Lidköping 10 Sept. 1866; erhöi afsked med pension 22 Aug. 1890.

CARL OTTO NATHANAEL DAHLGREN, Vg.,

född i Näs (numera Vänersnäs) prestgård i Skaraborgs län 19 Febr. 1821; föräldrar: kyrkoherden derstädes, prosten Johan Dahlgren och Ulrika Elisabeth von Seth; student i Upsala 12 Nov. 1841; teor. teol. ex. 2 Juni 1843; prakt. teol. ex. 30 Aug. s. å.; student i Lund 30 Mars 1844; filos. kand. 18 Juni 1847; tjänstgjort som vik.

¹⁾ Numera Professor emeritus, den svenska naturforskningens Nestor Jacob Georg Agardh.

lärare och duplikant vid Skara och Alingsås skolor från h. t. 1848; kollega i Mariestad 29 Juni 1854; kollega i Alingsås 1 Juni 1855; prestvigd i Skara 21 Juni 1856; t. f. rektor vid Alingsås läroverk 1883; afsked med pension 1 Sept. 1886.

CARL FREDRIK HOLMER, Sm.,

född i Almesåkra af Jönköpings län 31 Juli 1816; föräldrar: v. komministern Johan Fredrik Holmer och Margaretha Catharina Lundgren; student i Upsala 1 Okt. 1836; teoret. och prakt. teol. ex. v. t. 1839; prestvigd 22 Dec. s. å.; student i Lund Febr. 1845; huspredikant hos hofjägmästaren frih. A. Rålamb i Skåne s. å.; e. o. bataljonspredikant vid Smålands husarregemente 7 Okt. s. å.; filos. kand. 12 Juni 1847; komminister i Aneboda af Wexjö stift 21 Maj 1848; pastorex. 26 Sept. 1856; regementspastor vid Smålands husar-regemente 9 Mars 1858; e. o. kongl. hofpredikant 2 Juni 1865; kyrkoherde i Jerstorp af Wexjö stift 5 Nov. 1865; erhöi 1866 Kongl. Maj:ts tillåtelse att, ehuru kyrkoherde, fortfarande vara regementspastor; L. V. O. 1872.

JOHAN ADOLF GADD, Sm.,

född i Mösshult i Ökna socken af Jönköpings län 10 Dec. 1821; föräldrar: fanjunkaren vid Smålands husar-regemente Lars Erik Gadd och Brita Sophia Lindeberg; intogs hösten 1833 i Wexjö trivialskola; uppflyttades hösten 1839 till gymnasium; student i Lund 4 Okt. 1842; innehade under studenttiden anställning som huslärare hos akad.-bokhandlaren C. W. K. Gleerup; filos. kand. 18 Juni 1847; upprättade i början af h. t. 1848 i förening med sin promotionskamrat och landsman H. S. Cederschiöld (se nedan) och under ledning af d. v. akad.-adjunkten J. O. Lindfors och docenten J. A. Ahlander den s. k. realskolan i Lund; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 30 Maj 1848; lärare vid Wexjö förenade gymnasium och skola 12 Okt. 1850; lektor i franska, tyska, engelska och svenska språken vid Karlskrona h. elementarläroverk 16 Nov. 1859; tilltr. 1 Aug. 1860; vistades under sommarferierna 1859 och 1860 i Tyskland, Frankrike och England för att studera dessa länders språk; bibliotekarie vid Karlskrona h. elementarläroverk 30 Okt. 1861, hvilken befattning fortfarande innehafves; undervisade 1861—68 i tyska och franska språken uti högsta klassen af då i Karlskrona varande Hedénska flickskolan; afsked från lektorstjensten med pension 31 Juli 1893; ledamot i direktionen för döfstum-institutet i Karlskrona 1 Okt. 1873—1 Okt. 1883; ledamot i direktionen för lasarettet och kurhuset i Karlskrona sedan 1 Okt. 1873, och i Karlskrona stadsförsamlings kyrkoråd sedan 4 Juni 1874; suppleant sedan Sept. 1874 och ledamot sedan Jan. 1892 i styrelsen för lifränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Blekinge; ledamot af Blekinge läns k. hushållningssällskap 28 Jan. 1865; hedersledamot i föreningen för Smålands minnen 17 Mars 1871; hedersledamot i Samfundet för Nordiska Museets främjande 31 Mars 1882; hedersledamot af Blekingeska nationen i Lund Maj 1897; R. N. O. 1 Dec. 1886.

Tryckta skrifter: Essai sur la construction de la langue française en prose, suivi de quelques thèses. Lund 1859. (Disp. f. lektorat.) — Om allmogemålet i Östra härad af Jönköpings län. Karlskrona 1871. (I Karlskrona elem.-läroverks program.)

HENRIK SAMUEL CEDERSCHIÖLD, Sm.,

född i Lekaryd af Kronobergs län 25 Okt. 1824; föräldrar: kyrkoherden derstädes, sedermera i Forsheda, Casper Haqvin Cederschiöld och Helena Sophia Ingelman; intogs i Wexjö trivialskola h. t. 1837; uppflyttades på Wexjö gymnasium h. t. 1840; student i Lund 4 Okt. 1843; filos. kand. 12 Juni 1847; förordnad att förestå lärarebefattningen i främmande lefvande språk vid Wexjö gymnasium h. t. 1849; konst. lärare i främmande lefvande språk vid Wexjö gymnasium 28 Nov. 1849; tilltr. 1 Dec. s. å.; förordnad att jemte innehafvande tjänst förestå lärarebefattningen i teckning vid Wexjö elementar-läroverk v. t. 1853—v. t. 1864; lektor i främ-

mande lefvande språk vid Wexjö h. elementarläroverk 28 Maj 1859; tilltr. 1 Juni s. å.; t. f. rektor vid samma läroverk 8 Juni—26 Sept. 1864; förordnad till rektor vid samma läroverk under 5 år från 1 Jan. 1875, hvilket förordnande förlängdes under 5 1/2 år till 1 Juli 1885 och derefter tills vidare; afsked med pension 1 Aug. 1892; förordnad till ledamot i komitén angående inrättandet af offentliga läroverk för qvinlig ungdom 1866 och i komitén för uppställande af likformiga språkläror 1882; företog dels på egen bekostnad, dels med understöd af statsmedel resor till Tyskland, Frankrike, England och Skottland åren 1851, 1865 och 1870; hedersledamot af Smålands nation i Lund; R. N. O. 1873.

Tryckta skrifter: Remarques détachées, destinées à suppléer et à corriger la grammaire française de M. Olde, suivies de quelques thèses allemandes et anglaises. Wexjö 1859. (Disp. f. lektorat.) — Franska skriföfningar. Sthm 1868. (2 uppl. 1889.) — Inbjudning till Wexjö h. allm. läroverks åminnelsefester öfver Carl von Linné (1878) och öfver Es. Tegnér (1882). — Årsberättelser för Wexjö h. allm. läroverk 1875—92. — Öfversättningar. a) Från tyskan: Brudkronan, En berättelse för folket. Wexjö 1854. — H. Müllers Apostoliska slutkedja och kraftkärna. Sthm 1861. — F. W. Krummacher, David Israels konung. Sthm 1872. — F. Delitzsch, Genom sjukdom till helse. Örebro 1875. — b) Från engelskan: T. Smollett, Humphry Clinkers resa. Wexjö 1855. — Ljus i hemmet. Sthm 1862. — R. Haldane, Bevis för den heliga skrifts sanning och anseende. Sthm 1864. — D. Mc Causland, Stenarnes vittnesbörd. Sthm 1864. — W. Leask, Herren kommer! Sthm 1865. — L. Gaussen, Verdens födelsedag. Sthm 1865. — J. R. Macduff, Guds tankar. Sthm 1866. — R. Watson, Försvar för bibeln. Sthm 1867. — J. R. Macduff, Bethlehems historia. Sthm 1867. — C. H. Mc Intosh, Betraktelser öfver höga visan. Sthm 1871. — J. W. Reeve, Den andliga vapenrustningen. Sthm 1876. — Smärre öfversättningar och tidningsuppsatser.

ANDREAS BRUZELIUS, Sk.,

född i Ottarps församling af Malmöhus län 8 Febr. 1824; föräldrar: prosten, kyrkoherden i Ottarp, sedermera i N. Vram, Andreas Bruzelius och Jeannette Hendberg; efter att hafva genomgått Lunds katedralskola student i Lund 7 Febr. 1840; filos. kand. 12 Juni 1847; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 29 Maj 1849; teol. kand. 28 Apr. 1855; prestvigd i Lund 24 Juni s. å.; pastoral-ex. 6 Febr. 1858; förste amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 11 Dec. 1861; kyrkoherde i Österslöv 27 Febr. 1863 på kallelse af afl. hofmarskalken R. H. Stjernsvärd såsom egare af Karsholms sätesgård; tillträdde Österslöfs pastorat 1 Maj 1864; kontraktsprost i Willands kontrakt 22 Dec. 1881; L. N. Ö. 1 Dec. 1882; promoverad till teol. doktor i Upsala 6 Sept. 1893; hedersledamot af Helsingborgs-Landskrona studerande nation.

Tryckt skrift: Predikan på Annandag Påsk. (I Predikn. öfv. nya högmessotexterna af prester i Lunds stift, 1 årg., Lund 1863.)

Innehade vid promotionen andra hedersrummet.

CARL JACOB ASK, Sk.,

född i Skarhult af Malmöhus län 16 Sept. 1825; föräldrar: landtbrukaren John Ask och Jacobina Petronella Modéer; student i Lund 2 Febr. 1842; filos. kand. 5 Juni 1847; med.-farmaceut. ex. 24 Okt. 1849; med. kand. 19 Dec. 1850; med. lic. 28 Jan. 1853; kirurg. mag. 18 Maj 1853; med. doktor 1 Juni 1855; tjänstgjorde som förste läkare vid läns-lasarettet i Lund 23 Juni—31 Aug. 1853, 5 Juni—31 Aug. 1854, 24 Dec. 1854—31 Aug. 1855 samt sommaren 1857; docent i kirurgi 10 Febr. 1854; uppehöll de kliniska föreläsningarna å kirurgiska afdelningen af läns lasarettet från 26 Mars 1855 till v. t. s. slut; stadsläkare i Lund 31 Maj 1855; professor i kirurgi och obstetrik 23 Juli 1858; universitetets rektor läsåret 1866—67; inspektör för Blekingiska nationen 6 Mars 1861—31 Maj 1877 samt för Lunds nation 22 Okt. 1890—31 Jan. 1897; afsked från professuren 31 Jan. 1897; vistades med understöd af statsmedel för kirurgiska och obstetriska studier Okt. 1855—Sept. 1856 i Tyskland, Holland, Frankrike och England; har dessutom företagit vetenskapliga resor till Wien 1864, till Paris 1865 och 1867, till England 1877, till Tyskland och Paris 1878, till Wien och Rom 1892; ledamot af Fysiografiska Sällskapet i Lund 1859,

af Svenska Läkaresällskapet 1868, af Société académique de Cherbourg 1867, af Societas medico-chirurgica Edinburgensis 1884; hedersledamot af Lunds, Helsingborgs-Landskrona och Blekingeska studerande nationerna; R. N. O. 4 Juni 1867; K. V. O. 1 kl. 1 Dec. 1882; R. K. C. XIII:s O. 28 Jan. 1889.

Tryckta skrifter: Om lungbrand. Lund 1852. (Disp. pr. gr. med.) — Chirurgiska iakttagelser. Lund 1853. — Halsens chirurgiska anatomi. Lund 1858. (Disp. f. professur.) — Om bronchotomi. Lund 1867. (Akad. progr.) — Inbjudning till rektorsombytet 1867. Lund s. å. — Om den anti-septiska sårbehandlingen. (I Förhandl. vid de skandin. naturforskarnes 12:te möte i Stockholm 1880.) — Om ovariotomier utförda på Lunds lazarets kirurgiska klinik. (I Nord. medicinskt arkiv, 1881.)

GUSTAF VICTOR SCHAAR, Bl.,

född i Karlskrona 27 Juni 1819; föräldrar: kontraktsprosten, kyrkoherden i Fjelkinge Claes Johan Schaar och Petronella Gustafva Sparre; student i Lund 9 Okt. 1838; filos. kand. 18 Dec. 1843; filos. kand. 20 Juni 1845; prestvigd 20 Juni 1849; pastorex. 22 Nov. 1861; kyrkoherde i Fjelkinge 16 Jan. 1874; tilltr. 1 Maj 1875; ledamot af Kristianstads läns hushållningssällskap 1874.

ANDREAS CHRISTIAN VICTOR ROOS, Bl.,

född i Bosarp af Malmöhus län 17 April 1824; föräldrar: kontraktsprosten, kyrkoherden i Bosarp Kristian Roos och Johanna Lovisa Rosquist; upptogs, efter båda föräldrarnas 1830 timade fränfalle, såsom fosterson af grosshandlaren P. Lemnell i Karlskrona; dimitterades i Januari 1842 från Karlskrona läroverk; student i Lund 8 Febr. s. å.; fil. kand. 12 Juni 1847; prestvigd i Lund 10 Dec. 1849; klockare i Ifö pastorat 1 Maj 1856; v. pastor derstädes 1 Sept. 1860; kyrkoherde i Hällaryds och Äryds konsistoriella pastorat med alla vid valet afgifna röster 20 April 1868; tillträdde 1 Maj 1869.

Tryckta skrifter: En samling af valda bibelspråk. Lund 1847. — Några bönesuckar inför Guds thron. Lund 1848. — Predikan på 16:de söndagen efter trinitatis. Karlskrona 1852. — Långfredagspredikningar 1863—66. Kristianstad. — Konfirmation och nattvard i Hällaryds kyrka. Karlshamn 1872. — Ett kyrkoår i predikningar. I—II. Lund 1883. — Förgät mig ej! En minneskrans. Karlshamn 1891. — Åtskilliga föredrag i Lunds första bildnings-cirkel, tryckta i Skånska korrespondenten 1848.

GEORG ERLAND PSILANDER, Gb.,

född i Långaröd af Malmöhus län 27 Dec. 1823; föräldrar: brigadläkaren Fredrik Christoffer Psilander och Julia Karström; efter elementarundervisning vid läroverk i Göteborg student i Lund 2 Okt. 1841; filos. kand. 12 Juni 1847; teor. och prakt. teol. ex. i Upsala v. t. 1856; adjunkt vid Göteborgs h. elementarläroverk 18 Dec. 1850; erhöill sökt transport till Warbergs elementarläroverk 10 Maj 1854; folkskoleinspektör i delar af Hallands och Elfsborgs län, Göteborgs stift, 1864—74; prestvigd i Göteborg 9 Maj 1873; pastorex. 10 Dec. s. å.; t. f. predikant vid Warbergs straffängelse en del af året 1874; embetsbiträde i Träslöfs församling året 1875 och under sommaren s. å. vice pastor; stadsfullmäktig i Warberg 1863—70; justitiestatsministerns ombud i Warberg för öfvervakande af tryckta skrifter 1858—75; kyrkoherde i Arrie af Lunds stift 23 Apr. 1875; tilltr. 1 Maj 1876; ordförande i Arrieortens beredningsnämnd under 12 år; företog på egen bekostnad 1859 och med statsanslag 1868 resor i Tyskland och Schweiz för att taga kännedom om folkskolor och seminarier i dessa länder, hvaröfver berättelse till K. Ecklesiastik-departementet afgafs.

Tryckta skrifter: Berättelser om folkskoleväsendet i statens officiella statistik. — Biografier, öfversättningar och andra uppsatser för åtskilliga tidningar. — Redigerat någon tid Norra Hallands tidning.

II. Promovender.

NILS WALDEMAR EKEDAHL, Sm.,

född i Dref af Kronobergs län 4 Febr. 1869; föräldrar: kontraktsprosten, kyrkoherden i Södra Ljunga af Wexiö stift Gustaf Wilhelm Ekedahl och Susanna Maria Sjöblom; genomgått Halmstads h. allm. läroverk; mogenhetsex. 25 Maj 1887; student i Lund 31 Aug. s. å.; ex. st. lat. 15 Sept. s. å.; fil. kand. 14 Sept. 1889; kompletterat nämnda examen 30 Maj 1891 och 30 Maj 1894; fil. lic. 20 Nov. 1895; disp. för doktorsgraden 26 Maj 1897; genomgått profårskurs vid Lunds h. allm. läroverk läsåret 1895—96; v. adjunkt vid samma läroverk fr. o. m. h. t. 1896; kurator för Smålands nation i Lund 21 Sept. 1896; vistades Febr.—April 1892 i London för historiska studier i Public Record Office.

Tryckta skrifter: The principal causes of the renewal of the war between England and France in 1803. (I Transactions of the Royal Historical Society, London 1894.) — Studier öfver egoismen och altruismen i H. Spencers etiska system. Lund 1897. 107 s. 8:o. (Gradualdisp.)

HANS THURE SIGURD WALLENGREN, Ld.,

född 24 Nov. 1864; föräldrar: kyrkoherden i Farhult och Johnstorp af Lunds stift H. D. J. Wallengren och Maria Magdalena Sjöström; efter elementarundervisning vid allm. läroverken i Lund och Helsingborg samt Lunds privata elementarskola aflagt mogenhetsex. vid den sistnämnda 1 Juni 1886; student i Lund 21 Sept. s. å.; ex. st. lat. 14 Dec. 1888; fil. kand. 15 Sept. 1891; fil. lic. 12 Okt. 1895; disp. för doktorsgraden 16 Okt. s. å.; e. o. amanuens vid zoologiska museum i Lund 23 Nov. 1892; ord. amanuens derstädes 30 Mars 1895; docent i zoologi 30 Okt. s. å.; var 1 Sept.—15 Nov. s. å. förordnad att leda de med e. o. professuren i jämförande anatomi förenade zootomiska öfningarna; förestår nämnda e. o. professur sedan 15 Nov. 1895; har med understöd af K. Vetenskaps-akademien dels under sommarne 1892—94 vistats vid zoologiska stationen vid Kristineberg för studier af ciliata infusorier och vår hafsfauna i allmänhet, dels under sommaren 1896 studerat sötvattensinfusorier i Skåne; har för zoologiska studier berest skilda delar af vårt land och angränsande haf.

Tryckta skrifter: Die Vogelfauna des nordwestlichen Schonens in Schweden. (I Journal f. Ornithologie, Jahrg. 41, Berlin 1893, s. 153—69.) — Studier öfver ciliata infusorier. I—II. Lund 1894—95. 48 s. + 1 pl., 77 s. + 4 pl. 4:o. (I Lunds univ:s årsskrift, T. 30 d. 31; den senare delen gradualdisp. och af K. Vet.-Akad. belönad med det Flormanska priset.) — Einige neue ciliate Infusorien. (I Biolog. Centralblatt, Bd. 16, Lpzg 1896, s. 547—56.) — Pleurocoptes Hydractiniae. (I Festskriften till Prof. W. Lilljeborg, Upsala 1896, s. 61—66 m. 1 pl.) — Zur Kenntniss der Gattung Trichodina Ehrbg. (I Biolog. Centralblatt, Bd. 17, Lpzg 1897, s. 55—65.) — Våra vanliga nyttiga fåglar och deras ägg. Lund 1896. 29 s. + 20 pl. 8:o. (Äfven utkommen i dansk öfversättning.)

JOHN ERIK KRUSE, Mlm.,

född i Malmö 13 okt. 1865; föräldrar: handlanden och fabrikören Lorenz E. Kruse och Maria Flensburg; genomgått Malmö h. allm. läroverk; mogenhetsex. 2 Juni 1883; student i Lund 19 Sept. s. å.; ex. st. lat. 10 Dec. s. å.; fil. kand. 14 Dec. 1886; fil. lic. 31 Maj 1893; disp. för doktorsgraden 5 Okt. 1895; kurator för Malmö nation läsåren 1890—93; e. o. amanuens vid Lunds universitets konstmuseum 11 Maj 1892; e. o. amanuens vid Nationalmusei konstafdelning 7 Febr. 1896.

Tryckta skrifter: Vita metrica S. Birgittae. Lund 1892. 28 s. 4:o. (I Lunds Univ:s årsskrift, T. 28.) — Hedvig Charlotta Nordenflycht. Ett skaldinneporätt från Sveriges rococo-tid. Lund 1895. VIII+515 s. + 5 portr. 8:o. (Gradualdisp.) — Gravyrkonstnären Max Klinger och hans Brahmsphantasie. (I Nordisk tidskrift, 1896, s. 473—91.) — Uppsatser i Kulturhistoriska meddelanden, Ord och bild m. fl.

JOHAN MARTIN MORTENSEN, Mlm.,

född i Malmö 10 Dec. 1864; föräldrar: byggmästaren Christian Mortensen och Bothilda Möller; genomgått Malmö h. allm. läroverk; mogenhetsex. 31 Maj 1884;

student i Lund 13 Sept. s. å.; ex. st. lat. 27 Maj 1885; fil. kand. 31 Maj 1889; fil. lic. 30 Maj 1896; disp. för doktorsgraden 15 Maj 1897; vistades för studier i Stockholm 1890 och 1891 samt i Paris hösten 1894.

Tryckta skrifter: Edgar Allan Poe. (I Svensk tidskrift 1894, s. 160—80). — Profandramat i Frankrike. Lund 1897. X+228 (+1) s. 8:o. (Gradualdisp.) — Uppsatser af litterärt innehåll i Nordisk revy, Ord och bild samt i tidningar.

PER AUGUST SANDBERG, Mln.,

född i Hyllie af Malmöhus län 27 Apr. 1868; föräldrar: skomakaren Ola Persson och Karna Nilsson; genomgått Malmö h. allm. läroverk; mogenhetsex. 10 Juni 1890; student i Lund 29 Aug. s. å.; ex. st. lat. 12 Sept. s. å.; fil. kand. 15 Sept. 1892; fil. lic. 30 Maj 1896; disp. för doktorsgraden 7 Okt. s. å.

Tryckt skrift: Kondensationsprodukter af amidosyror med xylodisulfonklorid. Lund 1896. 34 s. 8:o. (Gradualdisp.)

CARL FREDRIK LUNDVALL, Yst.,

född i Ystad 27 Juli 1851; föräldrar: timmermannen Anders Lundvall och Bengta Andersson; efter elementarundervisning vid allm. läroverken i Ystad, Malmö och Lund aflagt mogenhetsex. vid det sistnämnda 24 Maj 1872; student i Lund 23 Sept. s. å.; ex. st. lat. 8 Sept. 1874; fil. kand. 31 Jan. 1878; fil. lic. 5 Mars 1896; disp. för doktorsgraden 21 Maj 1897; genomgått profärskurs vid Stockholms real-läroverk läsåret 1882—83; extra lärare vid Halmstads h. allm. läroverk h. t. 1883—h. t. 1889 och vid Ystads läroverk v. t. 1890—v. t. 1892; v. kollega vid sistnämnda läroverk läsåret 1892—93; adjunkt vid h. allm. läroverket i Lund 14 Juni 1893.

Tryckta skrifter: Über die Einwirkung von Ammoniak und Aminbasen auf Methyl- und Aethylsulfat. (Tillsammans med Prof. P. Klason; i Berichte d. Deutschen Chem. Gesellschaft, 1880, s. 1699—1705.) — Svafvelsyrans sammansatta eterarter och deras användning för framställandet af amin-, sulfon- och seleninbaser. Lund 1897. 100 s. 8:o. (Gradualdisp.)

AXEL AUGUST PSILANDER, Yst.,

född i Ystad 20 Sept. 1866; föräldrar: snickaremästaren Thomas Joachim Psilander och Brita Sofia Samuelsson; efter elementarundervisning vid allm. läroverken i Ystad och Malmö aflagt mogenhetsexamen vid det senare 26 Maj 1885; student i Lund 11 Sept. s. å.; ex. st. lat. 14 Dec. s. å.; fil. kand. 14 Dec. 1889; fil. lic. 14 Dec. 1896; disp. för doktorsgraden 25 Maj 1897; amanuens vid astronomiska observatoriet 6 Maj 1891; t. f. observator sedan 21 Sept. 1896; v. lektor i matematik och fysik vid h. allm. läroverket i Malmö h. t. 1890; lärare i fysik vid Lunds privata elementarskola under h. t. 1896.

Tryckt skrift: Observations des étoiles jusqu'à la 7:ième grandeur, qui se trouvent dans la zone entre 35° et 40° de déclinaison boréale, aussi bien que déduction de leurs positions moyennes et de leurs mouvements propres pour l'époque et l'équinoxe de 1875,0. P. I. Lund 1897. XII+92 s. 4:o.

KARL AXEL ANDERS GRÖNWALL, Yst.,

född i Ystad 27 Febr 1869; föräldrar: fabrikören Carl Johan Grönwall och Carolina Mathilda Lundbeck; efter elementarundervisning vid allm. läroverken i Ystad och Malmö aflagt mogenhetsex. vid det senare 9 Juni 1887; student i Lund 24 Aug. s. å.; ex. st. lat. 10 Dec. s. å.; fil. kand. 15 Sept. 1890; fil. lic. 31 Maj 1895; disp. för doktorsgraden 22 Maj 1897; extra geolog vid Sveriges geologiska undersökning 1893 på kartbladen Mönsterås och Skara, 1896 och 1897 på kartbladet Hamra; erhöll reseunderstöd af K. Vetenskaps-akademien 1894 för studium af öfversiluriska lager i Skåne och 1896 för paläontologiska studier på Gotland; deltog sommarne 1894 och 1895 i en geologisk undersökning af Möens Klint; är sedan 1 Okt. 1896 konstituerad som förste (och paläontologisk) assistent vid Københavns

universitets mineralogiska museum; medlem af Geologiska föreningen i Stockholm sedan 1892.

Tryckta skrifter: Kritblock från sydöstra Skåne. (I Geol. Fören:s i Stockholm förhandl., bd. 18, s. 180—86.) — Öfversikt af Skånes yngre öfversiluriska bildningar. Sthm 1897. (1+) 57 s.+2 pl. 8:o. (Gradualdisp.; äfven i Geol. fören:s i Stockholm förhandl., b.l. 19.) — Block af paleocän från Köpenhamn. (Under tryckning i Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening, H. 4.) — En Kalktuf under Dannelse ved Lellinge. (Under tryckning ibm.)

JACOB THEOPHIL ANDERSSON, Yst.,

född i Ystad 27 Sept. 1869; föräldrar: kopparslagaremästaren Carl Johan Andersson och Elsa Maria Gunnarsson; efter elementarundervisning vid allm. läroverken i Ystad och Malmö aflagt mogenhetsexamen vid det senare 1 Juni 1888; student i Lund 22 Aug. s. å.; ex. st. lat. 14 Dec. s. å.; fil. kand. 13 Dec. 1890; fil. lic. 31 Maj 1895; disp. för doktorsgraden 20 Maj 1897; kurator för Ystads nation sedan 2 Febr. 1893.

Tryckt skrift: Den inre omflyttningen. I. Norrland. Malmö 1897. (2+) 59+XXV(+1) s. 8:o. (Gradualdisp.)

FREDRIK ELIAS AHLFVENGREN, Bl.,

född i Hejde af Gotlands län 7 Apr. 1862; föräldrar: hemmansegaren Petter Elias Ahlfvengren och Maria Olivia Lindlöf; genomgått Visby h. allm. läroverk; mogenhetsex. 13 Juni 1882; stud. i Lund 23 Jan. 1883; ex. st. lat. 16 Maj s. å.; fil. kand. 31 Jan. 1888; fil. lic. 15 Sept. 1893; disp. för doktorsgraden 11 Nov. 1896; genomgått profårskurs vid högre realläroverket i Stockholm under år 1894; e. o. amanuens vid botaniska institutionen härstädes h. t. 1892—v. t. 1893; förordnad att förestå Malmöhus läns frökontrollanstalt 15 Juni—10 Aug. 1893; assistent vid K. Vetenskaps-akademiens botaniska trädgård Bergielund och amanuens vid Riksmuseets botaniska afdelning Sept. 1893—Sept. 1894; v. adjunkt vid Karlskrona h. allm. läroverk v. t. och h. t. 1896; tidtals assisterat vid Allm. Svenska Utsädesföreningen i Svalöf; erhöll åren 1895 och 1897 reseunderstöd från K. Vetenskaps-akademien för botaniska studier i Jemtlands och Lapplands fjälltrakter.

Tryckta skrifter: Växtgeografiska bidrag till Gotlands flora. (I Botan. Notiser, 1888, s. 113—16.) — Förteckning öfver Blekingeska nationens i Lund bibliotek 1889. Lund 1890. IX+51 s. 8:o. — Tvenne för Skandinavien nya växthybrider funna på Gotland. (I Botan. Notiser, 1893, s. 162—65; äfven på tyska i Botan. Centralblatt, Bd. 59, s. 7—9.) — Bidrag till kännedomen om Composité-stammens anatomiska byggnad. Lund 1896. 86 sidd. 4:o. (Gradualdisp.)

MAURITZ ALFRED HJALMAR EUGÈNE BOHEMAN, Gb.,

född i Helgestad af Nyköpings län 11 Juli 1858; föräldrar; f. d. postmästaren i Falkenberg, f. d. ryttmästaren Gustaf Alfred Boheman och Louise Wilhelmina Becker; efter åtnjuten elementarundervisning vid Halmstads och Lunds h. allm. läroverk, aflagt mogenhetsex. vid det senare 6 Dec. 1878; student i Lund 12 Sept. 1879; ex. st. lat. 15 Maj 1880; fil. kand. 14 Dec. 1883; fil. lic. 12 Sept. 1893; disp. f. doktorsgraden 24 Maj 1897; e. o. amanuens i K. kommerskollegium 30 Maj 1884; tjänstgjorde i nämnda verk som amanuens, t. f. notarie och t. f. sekreterare till år 1893; genomgick profårskurs vid Stockholms norra latinläroverk läsåret 1885—86; v. adjunkt vid Nya elementarskolan i Stockholm på skilda tider under åren 1886—87; kanslist i första kammarens kansli under riksdagarna 1886—88; e. o. amanuens vid Kongl. biblioteket 27 Dec. 1893; åhörde under våren 1896 föreläsningar i romansk språkvetenskap vid Collège de France i Paris.

Tryckta skrifter: Kortfattad engelsk grammatik af O. Jespersen. Svensk bemyndigad bearbetning. Sthm 1886. 72 s. 8:o. — Phrases de tous les jours jemte öfversättningar, noter och ljudlära af Felix Francke. Bearbetning. I—II. Sthm 1887. 70, 71 s. 12:o. — Kortfattad lärobok i spanska språket. Sthm 1889. 110 s. 8:o. (2 uppl. Sthm 1890.) — Om bruket af konjunktiven hos Gonzalo de Berceo. Sthm 1897. IV+112 s. 8:o. (Gradualdisp.) — Uppsatser rörande musik och litteratur i tidningar och tidskrifter. — Öfversättningar, företrädesvis af skönlitterära arbeten, från franska, tyska, engelska, spanska, italienska och rumäniska språken.

GUSTAF EMIL RODHE, Gb.,

född i Uddevalla 20 Aug. 1863; föräldrar: rektorn vid l. elem.-läroverket derstädes Johan Rodhe och Augusta Lundholm; genomgått Göteborgs latinläroverk; mogenhetsex. 9 Juni 1883; student i Lund 19 Sept. s. å.; ex. st. lat. 15 Maj 1884; fil. kand. ex. 15 Sept. 1887; fil. lic. ex. 14 Sept. 1895; disp. för doktorsgraden 22 Maj 1896; genomgick profärskurs vid h. allm. läroverket i Lund år 1890; v. adjunkt vid Göteborgs latinläroverk v. t. 1888; v. lektor vid h. allm. läroverket i Lund under en del af h. t. 1890; v. adjunkt vid samma läroverk h. t. 1891—h. t. 1893; ord. adjunkt derstädes 2 Dec. 1893.

Tryckta skrifter: Tyska skriföfningar. Göteb. 1887. — Engelska skriföfningar. Sthm 1889. (2 uppl. ibm 1897.) — Nyckel till engelska skriföfningar. Sthm 1889. — Engelska talöfningar. Sthm 1890. — Lärobok i engelska språket för nybörjare af K. Brekke. För svenska skolor öfversatt. Lund 1890. (2 uppl. ibm 1894.) — Fransk läsebok för nybörjare. Lund 1890. — Tyska talöfningar. Sthm 1890. (2 uppl. ibm 1896.) — Tysk läsebok för nybörjare. Sthm 1890. (Tills. med D. Kröger; 2 uppl. ibm 1896.) — Tysk läsebok för skolans mellanklasser. Sthm 1891. (Tills. med D. Kröger; 2 uppl. ibm 1896.) — Praktisk lärobok i engelska språket efter Berlitz' metod. D. I. Sthm 1891. (2 uppl. ibm 1892; 3 uppl. ibm 1896.) D. II. Sthm 1891. (2 uppl. ibm 1893.) — Praktisk lärobok i tyska språket efter Berlitz' metod. D. I. Sthm 1891. (2 uppl. ibm 1892.) D. II. Sthm 1891. — Praktisk lärobok i franska språket efter Berlitz' metod. D. I. Sthm 1891. (2 uppl. ibm 1893.) D. II. Sthm 1891. — Zwei Novellen von J. Stinde. Mit Anmerkungen herausgegeben. Lund 1891. (= Bibliothek moderner deutscher Schriftsteller, I; 2 uppl. ibm 1893; 3 uppl. ibm 1896.) — Bootles' baby by John Strange Winter. With explanatory notes. Sthm 1891. (2 uppl. ibm 1897.) — Engelsk läsebok för nybörjare. Sthm 1892. — Ordlista till engelsk läsebok för nybörjare. Sthm 1893. — Franska talöfningar. Sthm 1893. — Zwei Novellen von H. Arnold. Mit Anmerkungen herausgegeben. Sthm 1894. (= Moderne deutsche Verfasser, I; 2 uppl. ibm 1896.) — Auf rauhen Pfaden von J. Pederzani-Weber. Mit Anmerkungen herausgegeben. Sthm 1893. (= Moderne deutsche Verfasser, II; 2 uppl. ibm 1896.) — Ecrivains modernes français publiés et annotés à l'usage des classes. I, II: Sans famille par H. Malot. I, II. Lund 1896. — Praktisk hjälpreda vid undervisning i tyska talöfningar efter Hölzels väggplanscher. I—IV. Sthm 1896. (Tills. med M. Weinberg. — Praktisk hjälpreda vid undervisning i engelska talöfningar efter Hölzels väggplanscher. I—IV. Sthm 1896. (Tills. med W. E. Harlock.) — Praktisk hjälpreda vid undervisning i franska talöfningar efter Hölzels väggplanscher. I—III. Sthm 1897. — Novel notes by J. K. Jerome. With explanatory notes. Sthm 1897. (= Modern english authors II.) — Transilivity in modern english. I. Sthm 1897. 2+117 s. 8:o. (Gradualdisp.) — Uppsatser i Pedagogisk tidskrift 1894—97.

ERNST ARDELL, Gb.,

född i Tverred af Elfsborgs län 13 Sept. 1868; föräldrar: kyrkoherden i Harplinge af Göteborgs stift, prosten Anders Bernhard Ardel och Christina Mathilda Dahlgren; genomgått Halmstads h. allm. läroverk; mogenhetsex. 5 Juni 1885; student i Lund 11 Sept. s. å.; ex. st. lat. 14 Dec. s. å.; fil. kand. 31 Maj 1890; fil. lic. 14 Sept. 1895; disp. för doktorsgraden 27 Maj 1896; genomgår sedan början af h. t. 1896 profärskurs vid Södermalms h. allm. läroverk i Stockholm.

Tryckt skrift: Palladiumsalters föreningar med alkylsulfider. Lund 1896. 40 s. 8:o. (Gradualdisp.)

GUSTAF TEODOR BOSTRÖM, Gb.,

född i Kinnarumma af Elfsborgs län 23 Jan. 1867; föräldrar: kyrkoherden i Slöinge af Göteborgs stift, prosten Johan Henrik Boström och Carolina Elisabeth Friedlander; genomgått Halmstads h. allm. läroverk; mogenhetsex. 5 Juni 1885; student i Lund 15 Sept. s. å.; ex. st. lat. 31 Jan. 1889; fil. lic. 30 Jan. 1897; disp. för doktorsgraden 12 Maj s. å.

Tryckt skrift: Kritisk jemförande framställning af Kants och Schopenhauers etiska grundtankar särskildt med hänsyn till deras frihetslära och moralprincip. I. Kritisk framställning af Kants frihetslära. Lund 1897. 104 s. 4:o. (Gradualdisp.)

CLAES LINDSKOG, Gb.,

född i Göteborg 15 Juni 1870; föräldrar: kontraktsprosten, kyrkoherden i Örgryte af Göteborgs stift Claes Svante Lindskog och Bertha Dann; genomgått Göteborgs femklassiga läroverk och h. latinläroverk; mogenhetsex. 23 Maj 1888; student i

Lund 29 Aug. 1888; ex. st. lat. 3 Okt. s. å.; fil. kand. 15 Sept. 1890; fil. lic. 6 Apr. 1895; disp. för doktorsgraden 18 Maj s. å.; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket 30 Okt. 1891—h. t. 1894; docent i latinska språket och litteraturen 18 Juni 1895; kurator för Göteborgs nation sedan 17 Sept. s. å.; Lunds studentkårs v. ordförande för innev. år; studerade såsom Tegnér-Oehlschlägersk stipendiat i Köbenhavn h. t. 1892.

Tryckta skrifter: De enuntiatis apud Plautum et Terentium conditionalibus. Lundæ 1895. 140 s. 8:o. — Quæstiones de parataxi et hypotaxi apud priscos latinos. Lundæ 1896. (2+) 95 (+1) s. 8:o. — Beiträge zur Geschichte der Satzstellung im Latein. Lund 1896. (2+) 60 s. 4:o. (I Lunds univ. årsskr., T. 32.) — Über die sogenannte attractio inversa im Lateinischen. (I Eranos, I, s. 48—56.) — Einige Bemerkungen über Konditionalsätze im archaistischen Latein. (Ibm., II.) — Zur Erklärung der Accusativ-mit Infinitiv-Construction im Latein. (Ibm., II.) — De usu pronominum personalium, quæ subjecti vice funguntur, apud elegiacos poetas latinos observationes. (i «Från Filologiska Föreningen i Lund, språkliga uppsatser», Lund 1897, s. 123—27.) — Studien zum antiken Drama. I—II. Lund 1897. (Under tryckning.)

NILS GERHARD WIMARSON, Gb.,

född i Kungsbacka 21 April 1872; föräldrar: kronofogden i dåv. Fjäre fögderi af Hallands län Nils August Wimarson och Elisabet Malmstedt; efter elementarundervisning i Kungsbacka pedagogi samt Göteborgs högre latinläroverk aflagt mogenhetsex vid sistn. läroanstalt 31 Maj 1889; student i Lund 3 Sept. s. å.; ex. st. lat. 14 Sept. s. å.; fil. kand. 31 Jan. 1891; fil. lic. 24 Maj 1897; disp. för doktorsgraden 26 Maj s. å.; förestod läsåret 1891—92 i Kungsbacka en med understöd af kommunen upprättad privat elementarskola; e. o. amanuens vid Lunds universitets historiska museum 19 April 1895; sekreterare i Historiska föreningen i Lund sedan Dec. 1895; idkade år 1895 arkivstudier i Stockholm och Köpenhamn ungefär 6 månader.

Tryckt skrift: Sveriges krig i Tyskland 1675—1679. I. Lund 1897. XI+328 (+1) s. + 5 kartor o. planer. 8:o. (Gradualdisp.)

ERNST ALBIN KOCK, Klm.,

född i Åby socken af Kalmar län 6 Dec. 1864; föräldrar; landtbrukaren August Fredrik Kock och Clara Wilhelmina Hebbe; genomgått Kalmar h. allm. läroverk; mogenhetsex. 8 Juni 1882; student i Lund 15 Sept. s. å.; ex. st. lat. 13 Dec. s. å.; fil. kand. 14 Dec. 1886; fil. lic. 27 Okt. 1894; disp. för doktorsgraden 25 Maj 1897; företog trenne resor till Tyskland åren 1884—85 och var anställd som Hauslehrer i Preussen under h. t. 1885 och halfta vårterminen 1886; v. adjunkt vid Kalmar h. allm. läroverk v. och h. t. 1887; genomgick profårskurs vid h. real-läroverket i Stockholm under år 1888; v. lektor vid Kalmar h. allm. läroverk halfta v. t. 1889; assistant master vid The High School, Crewe, h. t. s. å.; foreign master vid The Bible Christian College, Devonshire, vår- och sommarterminerna 1890, vid The Proprietary School, Gravesend, h. t. s. å.; v. kollega vid Ystads allm. läroverk under sista delen af v. t. 1891; v. adjunkt vid Lunds h. allm. läroverk v. t. 1895; antogs till lärare vid Lunds privata elementarskola h. t. s. å. samt till medarbetare i Svenska Akademiens ordbok i Jan. 1896.

Tryckt skrift: The english relative pronouns, a critical essay. Lund 1897. X+92 (+2) s. 4:o. (Gradualdisp.)

JOHANNES DANIEL STRÖMBERG, Klm.,

född i Ryssby af Kalmar län 27 April 1868; föräldrar: kyrkoherden i Mönsterås Charles Fredrik Strömberg och Hulda Helena af Ekenstam; genomgått Kalmar h. allm. läroverk; mogenhetsex. 9 Juni 1887; student i Lund 16 Sept. s. å.; ex. st. lat. 10 Dec. s. å.; fil. kand. 31 Maj 1890; fil. lic. 14 Dec. 1893; undergick efterpröfning efter fordrtngarna för fil. kand.-ex. 14 Dec. 1894; disp. för doktorsgraden 26 Maj 1897; e. o. amanuens vid universitetets historiska museum 23 Apr. 1892—v. t. 1895; lärare vid Lunds privata elementarskola sedan h. t. 1895; kurator

för Kalmar nation sedan 17 Sept. 1895; Lunds studentkårs ordförande för innev. år; idkade såsom Oehlenschläger-Tegnérsk stipendiat filosofiska studier vid Københavns universitet under h. t. 1894.

Tryckt skrift: Undersökningar i läran om själ och kropp enligt identitetshypotesen eller parallelteorien. Lund 1897. IV+131 s. 8:o. (Gradualdisp.)

SIMON FREDRIK BENGTTSSON, Verml.

född i Åmål 2 April 1860; föräldrar: kontraktsprosten, kyrkoherden i Arvika Simon Amatus Bengtsson och Clara Fredrika Engblad; mogenhetsex. i Karlstad 10 Juni 1880; student i Lund 16 Sept. 1881; ex. st. lat. 12 Dec. s. å.; fil. kand. 14 Sept. 1889; fil. lic. 14 Dec. 1896; e. o. amanuens vid zoologiska museet i Lund 12 Dec. 1889; amanuens derstädes 1 Apr. 1894; genomgått profårskurs vid h. allm. läroverket i Lund under år 1890; kurator för Vermlands nation i Lund sedan 19 Sept. 1895; företog sommaren 1885 en botanisk resa till Dovre fjell i Norge; idkade sommaren 1892 studier vid zoologiska stationen Kristineberg i Bohuslän samt sommaren 1896, med understöd af K. Vetenskaps-akademien, studier vid Riksmuseets i Stockholm entomologiska afdelning.

Tryckta skrifter: Försök till fruktkapitlets behandling vid den botaniska undervisningen. (I Pedagog. tidskrift. 1872.) — Studier öfver insektlarver. I. Till kännedomen om larven af *Phalacrocer replicata* (Lin.). Lund 1897. 102 (+7) s. + 4 pl. 4:o. (Gradualdisp.; äfven i Lunds univ:s årsskrift, T. 33.)

* * *

Den doktorspromotion, som af Filosofiska Fakulteten i Lund nu anställes, kommer att förrättas i öfvermorgon kl. 11 f. m. i Universitetets aula.

Då vi icke vid detta tillfälle kunna påräkna närvaron af Universitetets högt vördade Kansler, *f. d. Statsrådet, En af de Aderton i Svenska Akademien, Riddaren och Kommendören af Kongl. Maj:ts Orden, Ledamoten af Kongl. Vetenskapsakademien m. m., Juris Doktorn Herr PEHR JAKOB VON EHRENHEIM*, anhåller jag vördsamast, att Universitetets Prokansler, *Biskopen i Lunds stift, Kommendören med stora korset af Kongl. Nordstjerneorden m. m., Teologie Doktorn och Filosofie Jubeldoktorn Herr WILHELM FLENSBURG* behagade anförda denna akademiska fest.

Vördsamt och vänligen varda ock till deltagande i samma högtidlighet inbjudna: *f. d. Statsministern, f. d. Presidenten i Kammarrätten, R. o. K. af K. M:s O., Stk. N. St O. O. m. m., Herr Grefve ARWID FESON POSSE, Landshöfdingen i Malmöhus Län, K. N. O. 1:a kl., R. N. St O. O. m. m., Herr ROBERT DICKSON*, Filosofie Jubeldoktorerna från föregående promotioner, bland hvilka jag särskildt vänder mig till dem, hvilka jag har grundad anledning förmoda vid detta tillfälle befinna sig i staden, nemligen, förutom Universitetets Herr Prokansler, Jubeldoktorn från år 1883, *f. d. Profässorn i Botanik vid Lunds Universitet, K. m. st. k. N. O., K. D. D. O. 1:a gr., R. Pr. O. pour le Mérite, L. K. V. A. m. m., Med. Doktorn Herr JACOB GEORG AGARDH*; Jubeldoktorerna från år 1892, *f. d. Ministern för Utrikes Ärendena, f. d. Landshöfdingen i Göteborgs och Bohus Län, R. o. K. af K. M:s O., K. m. st. k. V. O., L. K. V. A. m. m., Herr Grefve ALBERT CARL AUGUST LAES EHRENSVÄRD, f. d. Adjunkten vid Högre Allmänna Läroverket i Lund, R. V. O., Herr PER EDVARD GULIN och f. d. Adjunkten vid samma läroverk, Herr NILS PERSSON*; Jubeldoktorerna

från år 1894, *f. d. Professorn i Estetik, Litteratur- och Konsthistoria vid Lunds Universitet, En af de Aderton i Svenska Akademien, K. m. st. k. N. O., K. D. D. O. 1:a gr., L. K. V. A. m. m. Herr GUSTAF HÅKAN JORDAN LJUNGREEN, f. d. Regementsläkaren vid Kongl. Södra Skånska Infanteri-regementet, R. V. O., Med. Doktorn Herr JÖNS ROLOFF ANDERSSON, f. d. Lektorn vid Högre Allmänna Läroverket i Lund, Herr SALOMON KNUT PETERSON*; Professores emeriti, bland hvilka jag särskildt vänder mig till Filosofiska Fakultetens förra ledamöter, förutom de redan nämnda, *f. d. Professorn i Praktisk Filosofi, K. N. O. 1:a kl., L. K. V. A., Jur. och Fil. Doktorn Herr JOHAN AXEL NYBLÆUS och f. d. Professorn i Kemi och Mineralogi, K. N. O. 1:a kl., R. D. D. O., L. K. V. A., Fil. Doktorn Herr CHRISTIAN WILHELM BLOMSTRAND*; Lunds stads Magistrat och Fullmäktige, stadens Presterskap, Rektor och öfrige lärare vid Lunds Högre Allmänna Läroverk såväl som alla andra i staden boende eller för tillfället sig der uppehållande Universitetets gynnare och vänner; slutligen Universitetets egna nuvarande medlemmar, dess lärare och tjänstemän samt dess studerande ungdom,

Det föredrag, som kommer att inleda akten, skall afhandla den antarktiska floran.

Efter aktens slut förrättas bön af e. o. Professorn i Praktisk Teologi och Moralteologi, Teol. Doktorn OLOF HOLMSTRÖM.

Samlingen sker i öfvermorgon kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m. i större Akademiska Konsistoriets sessionsrum, och afgår processionen derifrån kl. 11 f. m. till Universitetets aula.

För de damer, som erhållit inträdeskort, öppnas aulan kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Lund den 29 Maj 1897.

S. Berggren.

